

ECHA KRAJOWE

Budowa kolei Druja — Woropajewo.

Projektowana oddawna budowa kolei Druja — Woropajewo, kolei mającej niewątpliwie ogromne znaczenie gospodarcze dla naszego kraju, weszła już na tory realne. Trwające od szeregu miesięcy prace przygotowawcze na terenie zostały już ukończone. W rezultacie ich wyznaczono trasę o długości 91 km. jakkolwiek początkowo przewidywano 95 km.

Trasa ta poczynając od Druja i prowadzić będzie przez grunta należące do następujących wsi i folwarków: Sarce, Nurbanowo, Tyczki, Natalin, Dworzyszcz, Stobódka, Pozniaki, Zmizino, f. Horuski, f. Masiowe, Matwiejowce, Katkowszczyzna, Kupczelewo, f. Józefowo, Bohowszczyzna, Za-

w kierunku Woropajewa. Będzie to jedyny duży most na całej trasie.

Równocześnie z budową linii Druja Woropajewo prowadzona będzie budowa linii stanowiącej połączenie z wąskotorową Duksty — Druja, co w rezultacie przedłuża trasę o kilka kilometrów. Przewidziano też jest budowę portu na Dźwinie w Druja, i połączenie portu z koleją. Prace te nie wchodzić do projektu budowy kolei Druja — Woropajewo, a są dalszymi projektami, związaniem z akcją uprzedzenia ziem wschodnich. Połączenie nie drogi wodnej z arterią kolejową będzie miało duże znaczenie gospodarcze na razie jednak projekt tego połączenia mniejsze miałoby znaczenie.

Straszliwy huragan w Ameryce.

NOWY-JORK. 15.9. PAT. Według otrzymanych tutaj wiadomości miasto San Juan, liczące 100 tys. mieszkańców, jest nasłutek huraganu pozbawione wody. Ulice miasta zawalone są gruzami domów. Niezbędna jest szybka pomoc medyczna oraz dowóz artykułów żywnościowych. Plantacje kawy, orzechów kokosowych i bananów poniosły wielkie straty.

Wielka ilość zabitych.

NOWY-JORK. 15.9. PAT. Według wiadomości, otrzymanych z okolic nawiedzonych przez tornado w Stanie Nebraska, Illinois, południowej Dakoty i Wiskonsin, poniosły śmierć 43 osoby, a bardzo wiele zostało rannych.

Szkody są oceniane na zgorą 2 miliony dolarów. Najgwałtowniejszy huragan szalał w Stanie Illinois, gdzie liczba zabitych wynosi 32 osoby.

WYDOBYWANIE ZWŁOK Z POD GRUZÓW.

BOCKFORD. 15.9. (PAT). Dotychczas wydobyto 30 zwłok z pod gruzów jednej z fabryk, która zawałała się wskutek cyklonu, grzebiąc wiele ofiar. Cała ludność z własnego popędu niesie pomoc rannym. W innych częściach miasta zginęło 6 osób.

Brak wiadomości o Chamberlainie

HAWANNA. 15.9. (PAT). Do wczorajszego wieczora nie otrzymano żadnej wiadomości z pokładu statku „Orcoma“, na którym znajduje się sir Chamberlain z rodziną.

W dniu 12 b. m. „Orcoma“ opuścił wyspy Bermudzkie, udając się do Hawany. Firmowe towarzystwa żegluga morskiej przypuszczają, że parowiec zmienił kurs po drodze dla uniknięcia spotkania z huraganem.

Z pobytu króla hiszpańskiego w Szwecji.

STOCHOLM. 15.9. (PAT). Wczoraj wieczorem król Gustaw podejmował króla Alfonsa hiszpańskiego obiadem galowym, w którym wzięło udział zgorą 200 osób. Karol Gustaw w przemówieniu powitał sympatycznie naród szwedzkiego dla wielkiego narodu hiszpańskiego, którego starą cywilizację, rycerskie uczucia i chwalebne tradycje zawsze podziwiał.

W odpowiedzi król Alfons dziękując za przyjęcie, że naród hiszpański odczuwa podziw dla Szwecji, dla jej wspaniałej przeszłości i wysokiej kultury. Obaj królowie w swych przemówieniach uczynili aluzję do zawartego niedawno układu rozjemczego między obu krajami.

Śladami Orlńskiego.

Start lotników niemieckich do raidu Berlin—Tokio.

BERLIN. 15.9. (PAT). Lotnicy niemieccy Winterfeld i Eichler wystartowali dziś w południe o godzinie 11 min. 25 na lekkim samolocie systemu Klein Daimler, pragnąc dokonać lotu z Berlina do Tokio przez Królewiec Moskwy i Syberję, oraz ustanowić rekord lotu na odległość bez lądowania.

Raid lotniczy Anglii—Singapora.

SINGAPORE. 15.9. (PAT). Przybyły tu 4 hydroplany należące do angielskich sił lotniczych, kierując w ten sposób lot okrężny, który wyniósł 23 tys. milj. z Anglii przez Indie i Australję do Singapora.

Pogłoski o zamachu na Daukantasa.

RYGA. 15.9. (PAT). „Jaunakas Zinas“ donosi z Kowny, że w dniach ostatnich w Kownie zaczęto rozpowszechnianie wiadomości, jakoby w stosunku do ministra wojny generała Daukantasa dopuszczono się zamachu. Wiadomości te okazały się następnie fałszywe.

Z jednej strony rozpowszechniana jest informacja, że na gen. rzuciono bombę, która jednak nie wybuchła, z drugiej zaś, że do ministra strzelano z rewolweru. Również przybywający z Kowny podróżni potwierdzają owe informacje. Jak widnieć, niemal na pewno wiadomo, pomiędzy gen. Daukantem, a Plechawiczem czy też innymi wysoce osobistościami ze sfery wojskowej zaszło nieporozumienie, powody którego zachowywane w ścisłej tajemnicy.

Wiele do myślenia i przypuszczeń różnego rodzaju, przyczyniło się podanie generała Daukantasa, do dymisji ze stanowiska zastępcy premiera. Korespondent „Jaunakas Zinas“ stanowczo zaprzecza wiadomościom o zamachu na generała, gdyż osobiście przekonał się, że jest on najzupełniej zdrowy. Natomiast skomentował wzmocnienie ochrony wojskowej sztabu generalnego.

Elita oficjalnie również zaprzecza wiadomościom o jakimkolwiek zamachu na generała Daukantasa, a także natematkom jakie ukazywały się w polskiej prasie o zaburzeniach których dopuścili się w Ukmerge członkowie organizacji Żelaznego wilka.

1 przebiegiwo 50-ciu.

LOS ANGELOS. 14.9. (PAT). W jednym z wagonów pociągu, idącego do San Francisco uzbrojony bandyta steroryzował 50 osób, poczem zabrawszy im 800 dolarów wyskoczył w biegu z wagonu.

„Winę ponosi zwrotniczy...”

Jak wiadomo z depesz, doszło w tych na stacji Zajci Morawy do wstrząsającej katastrofy kolejowej, największej ze wszystkich katastrof, jakie dotychczas na kolejach czechosłowackich miały miejsce. Przyczyną katastrofy jak zresztą prawie wszystkich podobnych wypadków, określa komunikat urzędowy szablonowymi słowami: „winę ponosi zwrotniczy...“ Jaki tragizm jest ukryty w tem zwężeniu, a tak często niestety w kronice wypadków kolejowych spotykanem zdaniu, wykazuje najlepiej ostatnia katastrofa, w której z winy zwrotniczego zginęło ponad dwadzieścia, a ciężkie obrażenia na ciele odniosło około 50 osób.

Katastrofa kolejowa na stacji Zajci jest typowym przykładem katastrof, za jakie odpowiedzialność ponosi zwrotniczy. Przed przybyciem na stację pociąg kurierski z Wiednia—Budapeszt, zwrotniczy zastąpił zwrotnicę pierwotnie prawidłową, a więc na wolny tor, po którym pociąg kurierski przejechał miał bez zatrzymania się. Na drugim torze stał pociąg towarowy, który po przejeździe pociągu pociąg kurierski wyruszył w dalszą drogę. W ostatniej chwili, kiedy pociąg kurierski zbliżał się już do stacji, zwrotniczy szybko zmienił zwrotnicę, gdyż zdawało mu się, iż pierwsze nastawienie było nieprawidłowe. Następstwa przedstawienia zwrotnicy były okropne. Pociąg kurierski, pedząc całą siłą parą, wpadł na stojący na stacji pociąg towarowy, rozbił ją lokomotywę i kilka pierwszych wagonów tego ostatniego na miazę. Zupelnemu zdruzgotaniu uległa również lokomotywa pociągu kurierskiego, jako też szereg wagonów osobowych. Na miejscu katastrofy wyglądało, jak na pobojowisku. Na torze leżały żaluzne szczytówk pulmanów. Wydobycie trupów i rannych z pod rozbitych wagonów było bardzo uciążliwe i odbywało się w tempie bardzo wolnem, gdyż dostęp do rozbitych wagonów, które wryły się głęboko do ziemi, bardzo był utrudniony. Po kilkogodzinnej męczącej pracy wydobyto zresztą z pod gruzów rozbitych pociągów 21 zabitych i około 50 rannych pasażerów i urzędników kolejowych.

Katastrofa miała miejsce w poniedziałek około godziny drugiej popołudniu, a jeszcze w środe robotnicy zajęci byli usuwaniem z toru resztek zdruzgotanych wagonów. Dopiero, kiedy prace te zostały ukończone, można było pomyśleć o wznowieniu normalnego ruchu kolejowego na linii Brno—Zajci. Obecnie na stacji tej specjalna komisja urzędowa zajęta jest badaniem szczegółów straszliwej tej katastrofy.

W wagonach pociągu kurierskiego, które uległy rozbitciu, jechało bardzo wielu cudzoziemców. Wśród nich znajdowali się liczni działacze polityczni, którzy właśnie wracali z niedawnych uroczystości czechosłowackiego stronnictwa agrarnego w Bernie. Tak np. jechali pociągiem tym: rumuński minister oświaty, Angielsku, przywódca rumuńskiej partii narodowo-chłopskiej, Maniu i in. Panowie ci dzięki temu uniknęli śmierci, że na parę minut przed katastrofą opuścili wagon klasy I-ej, który podczas katastrofy uległ zupełnemu zdruzgotaniu, udając się do wagonu resursacyjnego, który znajdował się na samym końcu pociągu i dzięki temu uchroniony został przed rozbitciem.

Natychmiast po katastrofie w całej okolicy zmobilizowano wszystkie posterunki sanitariuszy i żandarmów, którzy przystąpili niezwłocznie do akcji ratowniczej. Telegraficznie wezwano ze wszystkich miast i osad okolicznych lekarzy, którzy w nadzwyczaj trudnych warunkach, przez kilka godzin bez przerwy nieśli pomoc ranionym. Niektórych pasażerów wydobywano z pod pociągu dopiero po kilku godzinach, gdyż nie można było wcześniej dotrzeć pod rumowisko ciężkich żelaznych szczytówk wagonu. Następstwem tak wielkiej zwłoki w ratowaniu było szybkie rozszerzenie się zakażenia krwi u osób rannych, które po wiek sześć części trzeba było na miejscu operować. Niektórym rannym na stacji, na prowizorycznych stołach operacyjnych amputowano nogi i ręce.

Ze na miejscu katastrofy przez szereg godzin odbywały się tragiczne sceny, krew w żyłach ścinając, nie trzeba chyba specjalnie zaznaczać. Z pod jednego wagonu wydobyto w pewnej chwili parę noworodków, którzy przed kilku dopiero godzinami wyruszyli w swą podróż poślubną. On miał złamany kręgosłup, ona odniosła ciężkie zranienia wewnętrzne. Oboje blagali o sprowadzenie duchownego, któryby ich przed śmiercią opatrzył świętymi sakramentami. A śladz był na miejscu tylko jeden, nie mógł nadażyć, u każdego musiał chwilę poostać. Z pod innego wagonu wynoszą trupa kobiety, za chwilę wyciągają ciało jej córki... I tak trupa za trupem układają robotnicy wzdłuż toru kolejowego...

Zwrotniczy Bartoszcz, ten który ponosi odpowiedzialność za katastrofę, od lat 16 pełniący obowiązki pracownika kolejowego, został natychmiast aresztowany. Ponadto aresztowano kontrolera Fibicha, który wbrew obowiązującym przepisom nie skontrolował, czy zwrotnica była dobrze nastawiona.

Manewry kijowskie.

Ukraina sowiecka przeżywa ostatnio okres „gorączki wojennej“. W okręgu kijowskim odbywają się wielkie dorożne manewry armii czerwonej.

W związku z manewrami wśród ludności miejscowej zaczęły szerzyć się pogłoski o możliwości rychłego wybuchu wojny. Toteż w życiu wsi i miast ukraińskich obserwować można obecnie wszelkie oznaki, charakterystyczne t. zw. „okresy przedwojenne“. Tak więc widzimy wszędzie wzmoczone wysiłki w kierunku gromadzenia zapasów żywności i wyrobów manufaktur, wśród kupców zaczyna się rozwijać spekulacja, ceny na wszystkie artykuły pierwszej potrzeby rosną z dnia na dzień. Ponieważ zachodziła obawa, iż podobny stan rzeczy odbije się ujemnie na rozwoju życia gospodarczego Ukrainy, naczelne organy so wieckie, a mianowicie: Komitet centralny partii komunistycznej Ukrainy, Ogólnoukraiński centralny komitet wykonawczy, Okólnoukraiński związek oragnizacji zawodowych i Sowiet rewolucyjno-wojenny Ukrainy, wydały odezwę do ludności okręgu kijowskiego, w której między innymi czytamy: „Wrogowie nasi usiłują wykorzystać manewry armii czerwonej w kierunku rozpowszechniania fałszywych pogłoszek o wojnie, o planach wojennych rządów sowieckiego i t. d. Rozpowszechniając takie pogłoski, starają się oni wywołać zamieszanie wśród najmniej uświadomionej części ludności i czerpać następnie z niego dla siebie korzyści. Speculanci i kłacy radzić będą robotnikom, by robili zapasy. Wszystkim tym kłamliwym pogłoskom i usiłowaniu naszych wrogów w kierunku uniemożliwienia nam dalszej pracy twórczej, warstwy pracujące mogą po stać się zdecydowanie opór“.

W Kijowie „gry wojenne“ odbywały się za miastem, na polu, zwanem „Syrec“. Jeden z pułków 45-ej dywizji przeprowadził tu w obecności licznych widzów inscenizację nowoczesnej bitwy. „Niebiescy“ walczyli z „czerwonymi“.

Równocześnie odbył się w Kijowie uroczysty akt promowania nowych oficerów sowieckich, absolwentów miejscowej szkoły wojennej. Nowi oficerowie defilowali przed komisarzem spraw wojskowych i przewodniczącym wojennego sowietu rewolucyjnego, Woroszyłowem, który wygłosił przy tej okazji okolicznościowe przemówienie, wzywając nowych „komentantów“ do wyteżonej pracy na rzecz wzmocnienia armii czerwonej.

Obok formacji lądowych w manewrach kijowskich, biorą również udział sowieckie oddziały lotnicze. Dowódca wojsk lotniczych armii czerwonej, Baranow, oświadczył w rozmowie z dziennikarzami, że najciekawszym momentem manewrów będzie chwila, kiedy dojdzie do wspólnych działań lotników z oddziałami piechoty i arty-

lerji, a to przez wzgląd na to, że w dziele współpracy sił awiacyjnych z innymi formacjami armii czerwonej zrobiono w ciągu kilku ostatnich lat bardzo znaczne postępy.

Nie od rzeczy będzie wspomnieć, że w manewrach tegorocznych armii rosyjskiej, uczestniczą również organizacje radioamatorów z Kijowa, Charkowa, Dniepropietrowska (dawniej Jekaterinosław) i Korostena. W Charkowie pozostały ponadto jeszcze liczne oddziały miejscowych radioamatorów, który utrzymują kontakt ze stacjami nadawczymi w polu.

Apropozycją wojsk, biorących udział w manewrach, odbywa się nie tylko przez intendetów wojskowych lecz również przez robotnicze organizacje spółdzielcze, posiadające w tyłach 10 ruchomych magazynów. Działalność organizacji tych, podlega kontroli specjalnej komisji wojskowo-społdzielczej.

Prasa sowiecka poświęca wiele miejsca manewrom. W każdym numerze pism sowieckich znaleźć można wyzerujące w szczegółach sprawozdania z akcji wojennej „niebieskich“ i „czerwonych“. W manewrach w ciągu pierwszych dwóch etapów walk decydujące znaczenie odegrała kawaleria „niebieskich“, która dokonała głębokiego raidu na tyły „czerwonych“ uniemożliwiając im akcję odwrotną. Sprawozdawcy sowieccy podnoszą ogromne znaczenie kawalerii które terazniejsze manewry wykazały: Doświadczenia te są bardzo pouczające i należy aby nasi przeciwnicy kawalerji zaznajomili się bliżej z rezultatami manewrów kijowskich. W równym co kawalerja stopniu dosukcesów „niebieskich“ przyczyniło się lotnictwo.

W drugim etapie manewrów na Kijów dokonany został atak samolotów nieprzyjacielskich. Miasto o godzinie 11 — wieczorem pogrążyło się w ciemnościach ponieważ elektrownia miejska w celu utrzymania ataku wyłączyła światło. W instytucjach pracujących nocą praca odbywała się przy świetle świec i szczerze załoniętych oknach. Dzienniki na kilka godzin przerwały pracę. Atak powietrzny trwał dwie z górą godziny. Nad miastem sądząc z warkotu motorów krążyła znaczna liczba samolotów. Rzuciły one kilkanaście bomb, fugasów i t. p... W kilku miejscach wybuchły pożary, które niezwłocznie zlokalizowały skonsygnowane w różnych punktach miasta oddziały straży ogniowej. Według warunkowego obliczeniaatak powietrzny przyczynił się do zatrucia gazami 9 ludzi i ranienia 5 osób.

W ciągu walk „niebieskich“ z oddziałami „czerwonych“ w trakcie przemarszu kolumn wojennych specjalni agitatorzy zwotywali wiece, urządzali pogadanki dla ludności tłumacząc w zawiły sposób... manewry jako wyraz pokojowości bolszewików.

C.K.

Mapa kolei Woropajewo — Druja Czarną linią oznaczono przyszłą trasę kolei

rzecze, Bradzińce, Ostrówki, Bielki, Butanicha, f. Olchowce, f. Niepraniki, f. Rakowce, Olchowce, Pietrowicze, Łońsk, Zieniec, f. Marjampol, w pobliżu jeziora Bielka, Trumlicze, Olichwery, Maniewszczyzna, Wasilewo, Borówki. Trasa ta ulegała kilkakrotnie zmianom i obecnie podana jest najkrótszą, jaką można było zaprojektować.

Plan prac przewiduje podział tej trasy na trzy odcinki po 30 km. z których jeden, a mianowicie północny w dniu 4 b.m. oddany został do roboty warszawskiej firmie „Inż. K. Stracyński, R. Czarnota — Bojarski i S-ka“. Firma przystąpiła już do robót wstępnych.

Według zatwierdzonego planu przewidziana jest budowa stacji w miejscowościach: Druja, Miory, Pohost (w odległości 2 i pół km. od miasteczka), Szarkowszczyzna, i Woropajewo. Możliwe też jest że powstanie jeszcze jedna stacja, w pobliżu Pałowa.

Niezależnie od tego pomiędzy stacjami przyszykowane zostaną miejsca dla mijanek.

Tor kolejowy idący wzdłuż Dźwienki (za Szarkowszczyzną) przecina ją w okolicy Zieniec, skracając pod kątem

Na czele budowy kolei Druja — Woropajewo prowadzonej przez Kierownictwo Budowy stoi Naczelnik Budowy p. inż. Maciej Rozwadowski, któremu dzielnie sekunduje Naczelnik Wydziału Technicznego p. inż. Eugeniusz Kulbicki. Korzystając z uprzejmości wspomnianych wyżej uzyskaliśmy podane informacje. Dowiadujemy się przy tem że z ogólnej sumy kosztów (na razie trudno ją ustalić definitywnie) jedną piątą część pokryją samorządy zainteresowane, których udział wyraża się w dostarczeniu materiału budowlanego jak słupów telegraficznych, podkładów i t. p. oraz nabyciu gruntów przez które ma przejść linja kolejowa.

Budowa linii ma potrwać dwa sezony z tem obliczeniem aby późną jesienią 1930 r. (listopad) kolej mogła być oddana do eksploatacji. Jasnym jest, że wykonanie lub nie tej budowy będzie stać w ścisłej zależności od kre dytów rządowych, przypuszczając jednak należy, że Rząd nasz rozumiejąc potrzebę przyjsicia z pomocą zaniedbanym pod względem gospodarczym Kresom, zrobi ze swej strony wszystko aby sprawnie budowę tej tak bardzo oczekiwanej arterji ułatwić.

Zamek królewski w Grodnie

Mury królewskiego zamku w wadzi wejście, które mieści się pod Grodnie kryją wiele tajemnic, dotychczas bowiem tylko jedna trzecia podziemi jest dostępna, a wejście do pozostałych części jeszcze nie odnaleziono. Podziemia od strony Niemna są zasypane gruzami i zostaną odsłonięte dopiero w czasie robót ziemnych, które będą wykonywane w związku z projektowaniem wzmocnienia zbroca Góry Zamkowej. Od strony Horodniczanki mur zamkowy ma około 5,2 mtr. grubości. W tym właśnie murze natrafiono na istniejące dwie izby sklepowe, do których wejście zostało zamurowane jeszcze w wieku 18-tym. Do dolnej izby pro-

Baczność, Polacy z Łotwy, przebywający w Wilnie i na Wileńszczyźnie!

Czytajcie „DZWON“, jedyny dziennik polski na Łotwie, najobfitsze źródło wiadomości o życiu Polaków na Łotwie!

Żądać we wszystkich kioskach.

DOM BANKOWY

T. BUNIMOWICZ

Wilno Wielka 44
przyjmuje ubezpieczenia od
wylusowania amortyzacyjnego

obligacji 4 proc. prem. pożyczki inwest. z r. 1928
mającego się odbyć dnia 1-go października rb.

— 0

Instytut Nauk Handlowo-Gospodarczych w Wilnie

Wobec ograniczonego równoległego kursu I-go Dyrekcja PRZYJMUJE PODANIA BEZ PRZERWY NADAL. Wstęp dla osób pici obojga po ukończeniu 6 klas gimnazjum lub świadectwa równoznacznego.

Instytut korzysta z praw uczelni państwowych.

Informacje i zapisy w sekretarjacie ul. Mickiewicza 18 IV piętro.
Tel. 14-14.

0—4232

DUNLOP

KLINIKA USZNO-GARDŁANA U.S.B.

wznawia przyjęcia chorych
z dnim 17 b. m.

Ambulatorjum Kliniki czynne od godz. 11—1
oprócz dni świątecznych.

0—8141

II KLINIKA WĘWĘTRZNA I KLINIKA CHIRURGICZNA U. S. B.

(na Antokolu).

Wznawia przyjęcia chorych w Klinice i w przychodni dn. 20 września b. r.

Godziny przyjęć chorych przychodzących:

w II Klinice wewnętrznej od 8 — 9.
„ Klinice chirurgicznej „ 11 — 12.

Zawiadomienie

Niniejszem mamy zaszczyt podać do wiadomości Sz. Klienteli, iż z dnia 11 września 1928 r. przy księgarni

Wacław Mikulskiego

ul. Wileńska Nr. 25, tel. 664

Zostało uruchomione **Biuro Radjotechniczne.**

Na nadchodzący sezon polecamy ostatnie nowości z dziedziny radjotechniki. Aparaty wszelkich typów od 2—8 lampowych oraz radjospzęt w dużym wyborze.

Wypredaż

towarów letnich i wysortowanych we wszystkich działach z ustępstwem do 50%

Bracia JABŁKOWSCY Sp. Akc.
ul. Mickiewicza 18.

WANDA TOCZYŁOWSKA

Prywatna klasa śpiewu solowego. Całkowite przygotowanie do kariery śpiewaczki. Partie operowe pod kierownictwem prof. K. GAŁKOWSKIEGO. Początek lekcji 15-go września. Zapisy codziennie od godz. 10 do 12 i od 16 do 17. 1/2. Bernardyński zaułek 3 m. 8. Z-0227

Od 17/IX w kinie „POLONJA”

rewelacyjny film

„O czym się nie mówi

rodzicom...”

Wzruszający dramat, oparty na tle najbardziej dyskretnych przeżyć naszej młodzieży.

W roli głównej Nina Vanna.

Niezrównana

DOLORES DEL RIO ŻYJE!!!

Jutro ukaże się w swej najnowszej kreacji

jako

PANTERA

w kinie „HELIOS” —0

CYRK ul. Wileńska 42.

Dziś występy pierwszorzędnego trupy polskiej akrobatów parterowych pod Dyrekcją Miles, a także Brauna-bruchomówcy, mówiącego jednocześnie trzema głosami i wiele innych ciekawych numerów. Dalszy ciąg walk. Biorą udział najznakomitsi zapasnicy. Początek o godz. 8-ej m. 15.

DOKTOR MEDYCYNY A. BOROWSKI

(choroby wewnętrzne) przeprowadził się: ul. Mickiewicza 62 — 3. Przyjmuje od godz. 2 — 3 i od 7 — 8 wieczorem.

CZEROKŁAD ŚMIETANKOWA i mleczno- orzechowa

fabryki

A. Piasecki w Krakowie

Same się reklamują.

Żądać wszędzie.

Porwany przez sowiecką straż graniczną.

W dniu wczorajszym porwany został przez sowiecką straż graniczną w tajemniczych i narazie niewyjaśnionych okolicznościach, szeregowy K.O.P. Winiński. Wypadek zdarzył się w rejonie miejscowości Holmy. W sprawie tej wszczęto energiczne dochodzenie.

Aresztowanie b. sekretarza „Rady Białoruskiej”.

Około Stołpców został aresztowany były sekretarz Rady Białoruskiej w Wilnie K., który ułatwił agentom G.P.U. w Mińsku przejście do Polski. K. osadzono w więzieniu na Łukiszczach.

Ruch graniczny na mocy przepustek rolnych

Ruch graniczny na mocy przepustek rolnych pomimo mających się ku końcowi żniw nie maleje, natomiast wzrasta ilość żywego inwentarza przeprowadzonego przez granicę w obie strony. W przeciągu jednego tylko dnia w rejonach: Ignalino, Niemenczyn, N. Troki, Drusieniki, Sejny, przeszło z Polski do Litwy i z powrotem 963 osób i 1283 sztuk inwentarza, z Litwy zaś — 419 osób i 963 sztuki inwentarza. Jak widzimy z tego, władze polskie mniej robią trudności ludności, zamieszkującej tereny przygraniczne.

Co szmuglowano do Mińska.

Zlikwidowanie wielkiej afery przemysłowej.

Z pogranicza donoszą o zlikwidowaniu większej afery przemysłowej. Banda przemysłników uprawiała od dłuższego czasu swój proceder, szmuglując towary do Mińska i z powrotem. Na czele organizacji stał niejaki Józef Buraczewski i Stanisław Wasilewski. Wszystkich członków w ilości 11 osób aresztowano i osadzono w więzieniu. Dalsze śledztwo ujawniło, że przemysłnicy posługiwali się bronią podczas przekraczania granicy, wywołując tak często ostatnio utarczki zbrojne z patrolami K.O.P. Jednym z głównych artykułów przemytu stanowiły skóry wyprawione i futerka. Jak ustalono, głównym dostawcą skórek był żyd z Suwałk, niejaki Wolf Wołkowsky, zaś futra pochodziły od kupca z Warszawy Jeleniewskiego. Prócz aresztowania członków bandy w ręce władz wpadły wielkie zapasy towaru, a między innymi: 3200 skórek, 137 litrów spirytusu, 24 litry kropli Hoffmana, 200 kilogramów migdałów, 1 rower, 19 opon samochodowych, 120 par ostróg i 90 gr. sacharyny.

KRONIKA

NIEDZIELA 16 DZIS Kornela jutro Franciszka

Wschód s. g. 5 m. 06

Zach. s. g. 18 m. 08

Spostrzeżenia meteorologiczne Zakładu Meteorologii U. S. B. z dnia — 15-X 1928 r.

Ciepłota średnia w m. 766
Temperatura średnia + 11°C
Opad za dobę 1 mm.
Wiatr przeważający Południowo-zachodni

U w a g i: pół pochmurno, przelotny opad.
Minimum za dobę — 0°C.
Maksimum na dobę 15°C.
Tendencja barometryczna: wzrost ciśnienia.

URZĘDOWA.

— Audjencje i wizyty u p. Wojewody. W dniu 14 bm. p. Wojewoda Raczkiewicz odbył konferencję z p. Malekim, prezesem Izby Skarbowej, p. S. Pogorzelskim, kuratorem Wil. Okręgowy. W tym też dniu złożyli wizytę połączoną nowomianowanemu Prezes Sądu Okręgowego w Nowogrodzie p. Wyszyński, który jak wiadomo zajmował ostatnio stanowisko Prokuratora Sądu Apelacyjnego w Wilnie.

— Dziennikarze niemieccy u p. Wojewody. Dziennikarz niemiecki — bawiarz od dwóch dni w Wilnie złożyli wizytę p. Wojewodzie.

— Konferencja w sprawie ochrony lasów i aprowizacji. P. Wojewoda odbył w dn. 15 b. m. w godzinach rannych konferencję z Naczelnikami Wydziałów oraz w ciągu godzin urzędowych odbył konferencję w sprawie ochrony lasów, z p. Zemojtem, przedstawicielem Okręgowego Urzędu Ziemskiego i inspektorem Ochrony Lasów p. Kotorowski, następnie odbył konferencję w sprawie aprowizacyjnych przy udziale Naczelnika Wydziału p. Rakowskiego, przedstawiciela Prezydenta miasta, p. Łokuciewskiego, Starosty Grodzkiego p. Iszory i przedstawicieli władz wojskowych.

— Wyjazd Wojewody. W sobotę wieczorem wyjechał do Warszawy na Zjazd Wojewodów p. Wojewoda Raczkiewicz, gdzie zabawi kilka dni. W czasie nieobecności p. Wojewody zastępować będzie Naczelnik Wydziału p. Dworkowski.

— Inspekcja sanitarno — porządkowa starostwa Dziśnieńskiego. Pan Wojewoda polecił referentowi administracyjnemu urzędu starostwa Wil. — Trockiego p. G. Przewoźnikowi przeprowadzić inspekcję sanitarno — porządkową starostwa dziśnieńskiego.

MIJSKA.

— (v) Budowa miejskiej szkoły powszechnej w Kuprjaniszczach. Onegdaj Magistrat m. Wilna przystąpił do dalszych robót nad ukończeniem budowy szkoły powszechnej w Kuprjaniszczach.

W związku z tem odnośny miejski wydział budowlany zatrudnił nową partię bezrobotnych w liczbie 60 osób.

Poza tem udzielono również pracy kilku nastu robotnikom przy naprawianiu dróg miejskich.

— (v) Uruchomienie miejskich wydziałów położniczego i chirurgicznego w szpitalu św. Jakuba. Informacja nas, iż w końcu b. m. nastąpi zakończenie prac nad remontem lokali miejskich wydziałów położniczego i chirurgicznego przy szpitalu św. Jakuba.

W związku z tem oddziały te, nieczynne już od czerwca r. b. zostaną uruchomione w ostatnich dniach przyszłego miesiąca.

— Zmniejszenie bezrobocia na terenie m. Wilna. Według zestawienia cyfrowego Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy stan bezrobocia na terenie m. Wilna wynosi obecnie 2417 ludzi, w tem 1512 mężczyzn i 905 kobiet. Z liczby tej na poszczególne grupy przypada: metalowców 87, robotników hutniczych 39, budowlanych 170, innych wykwalifikowanych 697, niewykwalifikowanych 894, robotników rolnych 23 i umysłowo — pracujących 504.

W porównaniu do zestawienia z ub. tygodnia bezrobocie na terenie m. Wilna zmniejszyło się o 140 osób.

KOMUNIKATY

— Uniwersytecka Biblioteka Publiczna. Po przerwie, spowodowanej przez remont i Wystawę Regionalną z dn. 17 września wznawia wypożyczanie książek do domu. Natomiast czytelnicy pozostają nieczynni do końca września.

Urządzone w tych salach wystawy (wileńskich bibliotek państwowych oraz czasopism wileńskich) są bezpłatne i dostępne dla wszystkich codziennie (również i w niedzielę) w godzinach od 10 do 18.

ROZNE.

— Losowanie obligacji. Dnia 1 października r. b. odbędzie się wylosowanie amortyzacyjne obligacji 4 proc. Prem. Pożyczki inwest. z r. 1928. Za wylosowane obligacje Skarb Państwa wypłaca wtedy tylko sumę nominalnej wartości, czyli zł. 100. W celu uniknięcia strat (kurs obecny ca. 130 zł. — 100 zł.) radzimy posiadaczom tych obligacji ubezpieczyć takowe od wylosowania i wtedy bank ubezpieczający wyda im nową, niewylosowaną obligację. Ubezpieczenia przyjmuje Dom Bankowy T. Bunimowicz w Wilnie, Wielka 44.

— (v) Rekrutacja robotników rolnych do Francji. Informacja nas, iż w pierwszym połowie października r. b. w Państw. Urzędzie Pośrednictwa Pracy w Wilnie ma się ponownie rekrutacja robotników rolnych do Francji.

Tym razem zapotrzebowana została większa ilość kobiet.

TEATR I MUZYKA.

— Teatr Polski (sala „Lutnia”) „Oficer gwardji” — sztuka Molnara, o świetnej technice i niezmiennie zajmującej treści, dziś grana będzie po raz ostatni.

— Dzisiejsza popołudniówka. Dziś o g. 5-ej po południu grane będzie również po raz ostatni w sezonie arcydzieło G. Zapolskiej „Moralność pani Dulskiej”. Ceny od 20 groszy.

— Jutrzejsza premiera. Jutro premiera prze zabawnej komedii Hennequina i Collusa „Panienska bez znaczenia”.

— Wiosną ku uczczeniu 100-letniej rocznicy urodzin Henryka Ibsena, Teatr Polski pragnie uczcić setną rocznicę urodzin wielkiego dramaturga, w najbliższy piątek wystawia jedną z najpopularniejszych jego sztuk „Po dopyry społeczeństwa”. Wiosną poprzedzonym będzie słowem wstępem.

— Dwa koncerty orkiestry Namysłowskiego. Zapowiedziane w Teatrze „Reduta” dwa koncerty wszechświatowej sławy orkiestry Namysłowskiego mają w programie następujące utwory: Kurpiński, R. Wagner, Chopin — Kwast, Grieg, Namysłowski, Oberfeld, Moniuszko, Czajkowski, Poniawski.

Koncerty odbędą się w sobotę 22-go i niedzielę 23-go bm. o g. 8.30 w. Bilety są do nabycia w biurze „Orbis” (Mickiewicza 11).

— Reduta na prowincji. Dziś w Łunińcu tragedia St. Żeromskiego p. t. „Sulkowski”.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

— Wyródna matka. Mieszkanca wsi Bolegdy Ejszyskiej niejaka Franciszka Juckiewicz, która jak sama twierdzi urodziła w polu nieżywe dziecko. W obawie przed mężem zakopala je w ziemi.

Policja wszczęła dochodzenie. Na zlecenie władz prokuratorskich wyrodna matka aresztowana i osadzona w więzieniu.

— Tragizny wypadek. W noc na 14 b. m. zatrudniony przy budowie kolei Drui w. Woropajewo inż. Janusz Janowski oglądając rewolwer spowodował strzał przez nieostrożność wystrzelił raniąc się ciężko w płuca. Przewieziony do szpitala walczy ze śmiercią.

— (v) Napad bandycki. W ostatnich dniach we wsi Marojowice gm. Derewnickiej kilku nieznanych osobników napadło w nocy na zagrodę mieszkanki tej wsi Władę sławę Bujnickiej, któremu za pomocą podkopu chcieli okraść spichle.

Gdy Bujnicki uprzedzony o tem wyszedł na podwórze, strzelono doń raniąc go w ołkolicie brzucha, wskutek czego Bujnicki zmarł po kilkunastu minutach.

Po obrabowaniu zagrody bandyci zbiegli w niewiadomym kierunku.

Powołana na miejsce policja urządziła natychmiastowy pościg za bandytami o wynikiach którego narazie nie mamy wiadomości.

GIEŁDA WARSZAWSKA

15 września 1928 r.

Dewizy i waluty:	Tranz.	Sprz.	Kupno
Dolary	8,88	8,90	8,96
Belgia	123,94	124,25	123,63
Holandia	357,40	358,30	356,50
Stokholm	238,85	239,35	238,15
Londyn	43,25	43,36	43,14
Nowy-York	8,90	8,92	8,88
Paryż	34,83	34,92	34,74
Praga	26,42	26,48	26,36
Szwajcaria	171,62,5	172,05	171,20
Wiedeń	125,62	125,93	125,31
Włochy	46,62	46,74	46,50

Marka niem. w obrocie nieoficjalnie 212,43.

Na łamach Kurjera Wileńskiego od dłuższego czasu różne osobistości „ze świata urzędniczego i rodnicielskiego” oburzają się na stanowisko „Słowa” w sprawie p. Starościaka. Odpowiadamy więc wszystkim razem. „Słowo” zainteresowało się sprawą p. Starościaka w chwili, gdy Sąd Okręgowy Wileński na swojej sesji wyjazdowej w Oszmianie, sądząc Adama Królówkiewicza z art. 513 i 515 kodeksu karnego i po wyjaśnieniu w tej sprawie roli p. Starościaka postanowił odpis protokołu posiedzenia sądownego przesłać do komisji dyscyplinarnej Kuratorium Szkolnego.

Sądźmy więc, że teraz głos należy nie do licznych rzesz podwładnych p. Starościakowi urzędników, lecz do Komisji Dyscyplinarnej Kuratorium Szkolnego. Dopóki ta Komisja nie zgłosi swej decyzji uniewinniającej p. Starościaka z zarzutu wysuniętego przez Sąd Okręgowy, dopóty te zarzuty ciążyć na nim będą. Możemy życzyć p. Starościakowi jaknajlepiej, lecz dla nas autorytet posiedzenia Sądu Okręgowego jest znacznie wyższy od autorytetu listu chwalebno — ogłoszonego w gazecie.

Trudno! Jeśli publiczność wie z jawnego posiedzenia sądownego, że Sąd Okręgowy odesłał akta do Komisji Dyscyplinarnej w sprawie jednego z urzędników i gdy potem ten urzędnik zostaje awansowany bez słowa wyjaśnienia, co się z temi aktami w Komisji Dyscyplinarnej stało, może to spowodować pewien chaos w pojęciach. Tajność posiedzeń Komisji Dyscyplinarnej nie może tu być żadnym dowodem, gdyż właśnie w interesie p. Starościaka leży, aby jawny zarzut uczyniony mu przez Sąd Okręgowy również jawnie został wyjaśniony.

Nie mamy żadnego powodu sądzić, że opinia Kom. Dyscyplinarnej Kuratorium będzie inną, niż opinia samego Kuratorium, które awansowało p. Starościaka, lecz dla uspokojenia opinii publicznej konieczne jest ogłoszenie urzędowej odpowiedzi co się stało z aktami, zarzucającymi p. Starościakowi pobłażliwość, czy mając energię w stosunku do nauczyciela oskarżonego o gwałcenie małoletnich uczennicy.

„Tydzień Dziecka”.

„Tydzień Dziecka” organizowany przez Polski Komitet Opieki nad Dzieckiem ma o bok celów praktycznych przedewszystkiem znaczenie ideowe. Wnioskem o przyniesienie do obudzenia głębszego zrozumienia w społeczeństwie dla spraw dotyczących dziecka i młodzieży i wyjaśnienie niezbędności otoczenia nieletnich troskliwą i racjonalną opieką.

Poinformować społeczeństwo o istotnym stanie rzeczy, to w wielu wypadkach wzbudzić w nim zainteresowanie sprawami dziecka, to przyniesienie się, chociażby w małym zakresie do poprawy jego losu.

Zadania tego podejmuje się Polski Komitet Opieki nad Dzieckiem.

Wychodząc z założenia, że każda uratowana od zagłady fizycznej i moralnej jednostka przyczynia się do powiększenia bogactwa duchowego danego narodu. Wileński Komitet Wojewódzki „Tygodnia Dziecka” w czasie Tygodnia, poświęconego specjalnie sprawom dziecka, zamierza nie tylko zaznajomić najszersze warstwy społeczeństwa z warunkami, w jakich żyje i wychowuje się nasza młodzież, lecz również spopularyzowanie najnowszych zdobyczy wiedzy o dziecku i o sposobach, o metodach wychowawczych, wskazać drogi i środki do zwalczania złia istniejącego i do stworzenia nam warunków, sprzyjających pogłębieniu i wydobyciu z dziecka — człowieka ukrytych w nim wartości duchowych.

Omawianie powyższych zagadnień wykaże ogrom pracy, jaki musi być wykonany aby każdemu bez wyjątku dziecku zostały zapewnione jak najkorzystniejsze warunki dla rozwoju jego sił fizycznych i duchowych w zależności jedynie od jego zdolności przyrodzonych. Wykonanie tak wielkiego zadania możliwe jest tylko przy współpracy i współdziałaniu całego społeczeństwa. Czyni niki rządowe mogą wytknąć ogólny kierunek opieki społecznej, wyjaśnić jej znaczenie i nakreślić plan jej działania, usuwanie natomiast krzywd wielorakich i w tak różnorodny sposób dotykających poszczególne dzieci, jest zadaniem i obowiązkiem całego społeczeństwa. Jedynym i prawdziwym sposobem stępienia tegoż kierunku jest wykształcenie i podniesienie poziomu moralnego i intelektualnego społeczeństwa.

W związku z powyższymi założeniami został opracowany zarówno program „Tygodnia Dziecka”, jak i materiał informacyjny — propagandowy.

— „Manifestacja dzieci” W dniu dzisiejszym, z racji rozpoczęcia „Tygodnia Dziecka”, przeciwnie się ulicami miasta między godz. 10 a 11 rano pociągnie dzieci. Zbiórka nastąpi o godz. 9-ej rano na podwórku Pałacu Reprezentacyjnego, skąd wyruszy pochód, który będzie przyjęty przez władze oraz Komitet „Tygodnia Dziecka” o godz. 10 min. 30 przed gmachem Banku Polskiego.

— Ofiary na „Tydzień Dziecka”. Dotychczas większe kwoty ofiarowali na rzecz „Tygodnia Dziecka” Magistrat m. Wilna — 1000 zł., J. E. K. Arc. Metropolita R. Jalbrykow — 100 zł., p. Bolesławowa Sztralowa — 10 kg. cukierków i pierników dla dzieci chorych i kalek — które nie mogą brać udziału w „Święcie dziecka”. Ta druga Komitet „Tygodnia Dziecka” składa serdecznie „Bóg zapłać” ofiarodawcom.

SPORT.

AZS. — Ognisko 4:4.

W dniu wczorajszym odbyły się towarzyskie zawody piłkarskie drużyn AZS-u i Ogniska. A. Z. S., tytułując siebie, z racji ostatnich kilku zwycięstw „moralnym mistrzem”, wystąpił w pełnym składzie, a raczej nawet załozonymi bytymi graczami, obecnie odbywającymi służbę wojskową. Ognisko w siałym składzie, z Kopicem na centrum ataku.

Od początku gry uwiadcznia się przewaga Ogniska, którego atak, nie bacząc na dobrą grę Kierownika, nie umie wykorzystać szeregu pozycji. Obaj łącznicy, b. prącowi, wykazali zupełną abstenjencję strzałow. AZS zbyt ciężki, aby iść na bramkę przeciwnika.

Do przerwy Ognisko prowadzi 3:1, przy czem wszystkie trzy bramki strzela Kopic. Po przerwie AZS poprawia wynik przez Godlewskiego, który choć zbyt powolny jest jedynym strzelcem na boisku. On też ma na sumieniu trzy bramki. Bramka, wyrównująca wynik dla AZS, pada w ostatniej niemal minucie.

Publiczności mało. Sędziował dobrze por. Beigel.

Dziś na boisku Makabi o 3 po poł. AZS gra z Pogonią, która wystąpi z nowymi graczami.

Kursy KROJU, SZYCIA i modelowania S. Stefanowiczówny, ul. Wielka 56 — 3. Zapisy codziennie na kursa dzienne i wieczorowe. Uczennice kończące otrzymują świadectwa szkolne i cechowe. Uczą oprawo — wywać samodzielnie kroje według ostatnich mód. Mieszkanie dla przyjezdnych zapewnione.

Nowy model samochodu ciężarowego Chevrolet

UKAZANIE się na rynku nowego modelu ciężarowego samochodu Chevrolet jest prawdziwą sensacją w produkcji samochodowej.

Samochód ten posiada bowiem wszystkie zasadnicze zalety, które przyczyniły się do olbrzymiej popularności ciężarowego wozu Chevrolet. Poza tem uległ on dalszym ulepszeniom; otrzymując mianowicie:

1. czterokołowe hamulce, gwarantujące zupełne bezpieczeństwo przy najgorszych drogach, lub wśród największego ruchu,
2. czterobiegową przekładnię, działającą czterema biegami wprzód i jednym wstecz, co pozwala na całkowite wykorzystanie silnika,
3. łożyska kulkowe w mechanizmie kierownicy, co znakomicie ułatwia szoferowi kierowanie,
4. półeliptyczne resory, zaopatrzone

w amortyzujące płytki, jak u wozu osobowego,

5. wzmocnione podwozie oraz zwrotnica nowego typu,

6. stalowy zderzak przedni.

Nowy ten typ samochodu ciężarowego Chevrolet, idealnie zastosowany do szybkiego transportu wszelkiego rodzaju ładunków, zawdzięcza olbrzymim zasobom technicznym General Motors, jest do nabycia po wyjątkowo niskiej cenie, poza wszelką konkurencją.

Próba tego samochodu w porównaniu z najbliższym zastępstwem General Motors wykaże wszystkie jego zalety. Wyrób General Motors.

Upoważnione Zastępstwo
„AUTO-GARAŻE”, JAN SOBECKI
Wilno, Wileńska 26, tel. 4-51.

SAMOCOHODU CIĘŻAROWEGO CHEVROLET

GENERAL MOTORS W POLSCE, WARSZAWA

